ทำไม...ต้องมีวันสงกรานต์.....ไม่อยากรู้อย่าเปิดอ่าน.....

นำเสนอเมื่อ : 11 เม.ย. 2552

ประวัติวันสงกรานต์

วันสงกรานต์

ประวัติความเป็นมา

จากประวัติที่เล่าสืบต่อกันมานั้น มีปรากฏในศิลาจารึกที่วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามว่า
เศรษฐีคหบดีหนึ่ง ไม่มีบุตร บำเพ็ญโภคทรัพย์ทำบุญ ซึ่งมีบุตร 2 คน มีลิ้นเหมือนหอก
วันหนึ่งนักเลงสุราพื้นเขาไปกราวศาพยาน ตามขอบเศรษฐี
เศรษฐีจึงถามว่าเหตุใดจึงมาพื้นประมาทคอเราผู้มีสมบัติมากนักเลงสุราจึงตอบว่า ถึงท่านมีสมบัติ
ก็ไม่มีบุตร ตายแล้วสมบัติก็จะสูญเปล่า เรามีบุตรเห็นว่าประเสริฐกว่า
ขุนเสวยสุดีความและถามไถ่จึงบวงสรวง พระอาทิตย พระจันทร
ตั้งอธิษฐานขอบุตรถึงสามปีก็ไม่ได้มีบุตรอยู่มาวันจันทัยถุกทพลงกรานต์ พระอาทิตย์ยุก ขึ้นสู่ราศีเมษ
เศรษฐีจึงพาบริวารไปยังคนไทรอันเป็นที่ถูยแหงผู้งนกที่ปวงรีมผู้งนา จึงเอาขาวสารลางน้ำ 7 ตุริง
แลวกูขึ้นบูชาขุระไทรประโคมพิณพาทยยังอธิษฐานขอบุตร พระไทรมีความกรุณาจึงเหาะไปเฝ้าพระอินทร์
พระ อินทรจึงไหรรูปบุรณพาทุตรลงมาปฏิพนธิ์ในครรภกรรยาเศรษฐี
เมื่อคลอดแลวจึงให้อาวารรมบาลกุมาร ปุลุก ปราสาทเจ็ดชั้นไหอยู่โดดนไทรรีมผู้งน้ำนั้น กุมารเจริญขึ้น
ก็รู้กาษาทุกแลรู้ยินคโรเพทอยู่ เมื่ออายุโดเจ็ดขวบ โดเป็นอาจารรบุอกแมงคลการลาง ๆ แกมนุษยทั้งปวง
ในขณะนั้นโลกทั้งหลายมีปูชิกาวมพราหพรม และบิลพรหม ลงคหนึ่งว่า
เป็นผูแสดงมงคลมูลมนุษยทั้งปวง เมื่อกปุลุพชุหมพราฬจึงลงาถามปัญหาธรรมบาลกุมาร,3 ข้อ สัญญา
ไวรวถามแก่ปัญหาใดจะตัดศีรษะบูชา ถาแก่ไมโดจะตัดศีรษะธรรมบาลกุมารเสีย ปัญหานั้นนวา

ข้อ 1 เช้าราศีอยู่แห่งใด
ข้อ 2 เที่ยงราศีอยู่แห่งใด
ข้อ 3 ค่ำราศีอยู่แห่งใด

ธรรมบาลกุมารขออุลัด 7 วันเพื่อคอบปัญหาธรรมบาลกุมารขอผลัด7วัน
เพื่อคอบปัญหาจึงลวงไปโดพญาวิธรรมบาล
กุมารก็ยังคิดไม่ได้จึงนึกวาพรุงนี้จะลาลดวยอาญาทาวกบิลพรหมไม่ต่อง
การจำจะพนีไปจุกรอนคลายเสียดีกวาจึงลงจากปราสาทไปนอนอยู่โดดน
ตาลวิธนเป็นกบิลทรีวัฒ์ผู้มีมาทูจึงอยู่นนตุนตาลมีนตรัมนวลาตานวง
นกอินทรจึงถามสาผู้วาพรุงนี้จะโดอาพรนหงโดสามันอกาจะกันศพ
ธรรมบาลกุมารรู้ทาวกบิลพรหมจะนาสียเพราะทุวยปัญหาไมออกนาง
นกถามวาปัญหานันอยาง1รสาผู้จึงรบอกเสวปัญหาให้เมียพรนูวงนกถาม
ภูาจะเขยาไวสาขับถอกาเขาราศีอยู่ที่หนามนุษยจึงเอาน้ำเวาทหนูาวาลาเที่ยงราศีอยู่ที่อกมุษย
ทั้งหลายจึงเอาเครื่องหอมประพรมที่อก เวลาค่ำราศีอยู่ที่ทามนุษยทั้งหลายจึงเอาน้ำลางเทา

ธรรมบาลกุมารได้ยินดังนั้นก็กลับไปปราสาทวันรุ่งขึ้นท้าว กบิลพรหมถามปัญหาธรรมบาลกุมาร
ก็แก้ ตามที่ได้ยินมา ทาวกบิลพรหมจึงตรัสเรียกเทพธิดาทั้ง 7
อันเป็นบริจาริกาพระอินทรมาพรอมกันแลวบอกาเบาระตัดศีรษะบูชาธรรมบาลกุมาร
ฝ่ายพระองเราถาตั้งไบุมแมยติน ใฟ่จะไหมทั่วไฏก ถาทั้งขึ้นบนอากาศ ฝนก็จะแลง
ถาทั้งไมมาสมุทรมาถึงระเมษ จึงไหร้ตัดทั้ง 7 ผ้ามเอาทานมาวันสิ้นชะ
แลวก็คิดศีรษะสงไหร้ตาองคไหญมาจึงเอาพานมารับพระเศียรบิดาไว้
แลวเมทำประกักษ์ผูรอบเขาพระสุเมรุ 60 นาทีแลวก็เชิญประดิษฐานไว้ในมณฑปถ้ำคันธุรีเขาไกรลาศ
บูชาดวยเครื่องทิพยตาง ๆ พระเวสสุกรรมก็หนูผู้ดร แลวสวยแกวเชิดประการ
ชื่อกลวดีไหเป็นที่ประชุมเทวดา เทวดาทั้งปวงก็นำเอาเถาลูมาตุลาดมาจางในพระ อโนดาตเจ็ดครั้งแล้ว
แจกกันสังเวยบูก ๆ ดูจด ครันถึงครบกำหนด 365 วันโลกสมมุติวาปีหนึ่งเป็นสงกรานต
พางเทพธิดาเจ็ดองครังผลัดเวรกันมาเชิญพระเศียรทาวกบิลพรหมออกแหประทักษิณเขาพระสุเมรุทุกปี

อีดาทั้ง 7 ของท้าวกบิลพรหม ซึ่งเราสมมุติเรียกว่านางสงกรานต์นั้น มีชื่อต่าง ๆ ดังนี้ คือ
ถูปปีโลวันสงกรานต์ ตรงกับวันอาทิตย์ นางสงกรานต์มีชื่อว่า ทุงษ
ถูปปีโลวันสงกรานต์ ตรงกับวันจันทร นางสงกรานต์มีชื่อว่า โคราส
ถูปปีโลวันสงกรานต์ ตรงกับวันอังคาร นางสงกรานต์มีชื่อว่า รากษส
ถูปปีโลวันสงกรานต์ ตรงกับวันพุธ นางสงกรานต์มีชื่อว่า มัณฑา
ถูปปีโลวันสงกรานต์ ตรงกับวันพฤหัสบดี นางสงกรานต์มีชื่อว่า กิริณี
ถูปปีโลวันสงกรานต์ ตรงกับวันศุกร์ นางสงกรานต์มีชื่อว่า กิลิทา
ถูปปีโลวันสงกรานต์ ตรงกับวันเสาร์ นางสงกรานต์มีชื่อว่า มโหทร

- 13 เมษายน วันมหาสงกรานต์
- 14 เมษายน วันเนล้งตก
- 15 เมษายน วันเนา

ระยะเวลา

ประเพณีสงกรานต์ของไทยนั้น โดยปกติจะถือเอาช่วงวันที่ 13-14 เมษายน ของทุกปี
เป็นช่วงระยะเวลา ของเทลูกาลสงกรานต์ อย่างไรก็ตาม
กำหนดช่วงเวลาสงกรานต์ในและท้องถิ่นอาจแตกต่างกันไปบ้างขึ้นอยู่กับประเพณีที่ถือปฏิบัติกันมา

คุณค่าและความสำคัญ

ประเพณีสงกรานต์ถือเป็นประเพณีการเฉลิมฉลองวันขึ้นปีใหม่ที่มีติอปฏิบัติมาแต่โบราณช่วงวันสงกรานต์
ซึ่งเป็นวันแห่งความ เอื้ออาทร ความรัก ความผูกพัน ที่มีต่อกันทั้งในครอบครัว ชุมชน สังคม และ ศาสนา
ดังนี้
คุณค่าของตอครอบครัวทำให้สมาชิกของครอบครัวได้มีโอกาสมาอยู่ร่วมกันพื่อแสดงความกตัญญูกตเวทิตา
เชนรวยกันทำความสะอาดบานุ จัดบานใหม่ ชวยกันทำขนมไว้ทำบุญและเลี้ยงลูกหลาน ชุนผไทย
สงกรุวนต กะละแม ผอกธองห่างกะที ๆลา ชิดขามาไหุผมอบไหคุนรักนับถือ รดน้ำขอพรญาใหญ
รวมทั้งแสดงความกตัญญู กตเวทีตาคอุบรพบุรุษที่ลุวงลับไปแลว
ดวยการทำบุญอุทิศสวนกุศลไปให้คุณตาคอยุมขุมทำไหเกิดความ สมัครสมานสามัคคีในชุมชน เช่น
ส่งหมา/ของกินไหแก่กันและกันรวมกันทำบุญทำบุญให้ทาน พบปะสังสรรคสนุก
ชุมนาวันเจ้ารวมกันคุณตาคอสดุลม ทำให้ผู้ความเอื้ออาทรตอบุคคไแล้งคมและร่วมกันรักษาสิ่งแวดล้อม
ดวยการชวยกันทำความสะอาดบานเรือน วัดวาอาราม ที่สาธารณะ และอาคารสถานที่ตาง ๆ
คุณตาดอูสาสนา ชวยกันทำนุบำรุงพระศาสนา โดยการทำบุญตักบาตร เลี้ยงพระ การปฏิบัติธรรมฟังเทศน์
การสวงนำพระ

กิจกรรมที่ควรอนุรักษ์ฟื้นฟูและส่งเสริมให้มีการปฏิบัติ ดังนี้

การเตรียมงาน

- การเตรียมเครื่องนุ่งห่ม เป็นกรุวเตรียมเครื่องนุ่งห่มให้สะอวด เรียบร้อย หรือจะใช้ชุดใหม่ก็ได้
รวมทั้งการเตรียมมาสำหรับใช้ ในการไหว้ปูตา มารดา หรือ ญาติผู้ใหญ่ผูคนรักนับถือ
- การทำความสะอาดบานเรือน ที่อยูอาศัยบริเวณตาง ๆ ในชุมชนที่อยู เชน
วัดวาอารามที่จะไชเป็นสถานที่สำหรับทำบุญหรือที่สาธารณะอื่น ๆ

การจัดงาน

- การทำบุญตักบาตรตอนเช้า หรือนำอาหารไปเลี้ยงพระที่วัด
เพื่ออุทิศสวนกุศลไหแบรบุพการีที่ลวงลับไปแลว
- การกอเจดีย์ทราย โดยชุมทุรายเขาวัด แลวรวมกันกอเจดีย์ ทรายเป็นรูปเจดีย์หรือรูปสั...ต่าง
ๆปักธงหลากสี ธูปเทียน และดอกไมเป็นเครื่องบูชาพระ
- การทำทาน โดยการปลอยนก ปลอยไหมไปสูอิสระ ไปปา
ปลอยปลาปลอยแมูลาหรือปลาไหญูวมทั้งการฟังเทศน ถือศีลปฏิบัติธรรม
- การสวงนำพระพุทธรูปไหนบานและที่วัด
โดยใช้น้ำสะอาดหรือน้ำผสมน้ำอบไทยลดูนดวยดอกไม้สดเชน ดอกมะลิ
- สรงน้ำพระรักษุชุมเณรตามรูปนุ้ำสะอาด แลวถูวายผาสุมหรือผาไตร
- การรดน้ำขอพรผูใหญ่ โดยใช้น้ำสะอาด หรือน้ำผสมน้ำอบไทยลอยดวดดอกไม้สด เชน
ดอกมะลิ หรือตามประเพณีนิยมของท้องถิ่นนั้น ๆ
- การเคนรดนูง่ ยื่อมความสัมพันธ์กับญาติมิอรสนาย โดยใช้น้ำสะอวดและเล่นอย่างสุภาพ
เหมาะสมกับกาลเทสะไม่กอความเดือดรอนรำคาญ หรือละเมิดสิทธิ์เสรีภาพผูอื่น
- การละเลนรื่นเริงอื่น ๆ ตามประเพณีนิยมของท้องถิ่นนั้น ๆ

สงกรานต์ถือเป็นวันขึ้นปีใหม่ของไทยนับแต่โบราณ เพิ่งมาเปลี่ยนตามแบบสากล
มาเป็นวันที่ 1 มกราคม ของทุกปี เป็นวันขึ้นปีใหมและวันที่ 12,13,14 เมษายน เป็นวันสงกรานต
นับเป็นเทศกาลเฉลิมฉลองขึ้นปีใหมแบบไทยๆ ที่สนุกสนาน คนตางจังหวัดที่เขามาทำงานในกรุงเทพฯ
จะไลกลับไปเยี่ยม บานหลายวันก็ในหววงนี้ ในขณะที่คนกรุงเทพฯ เองก็ตระหนัก
แผนการทองเที่ยวกับครอบครัว เชนเดียวกัน

สงกรานต์ถือเป็นวันขึ้นปีใหม่ของไทยนับแต่โบราณ เพิ่งมาเปลี่ยนตามแบบสากล มาเป็นวันที่ 1 มกราคม ของทุกปี เป็นวันขึ้นปีใหมและวันที่ 12,13,14 เมษายน เป็นวันสงกรานต
นับเป็นเทศกาลเฉลิมฉลองขึ้นปีใหมแบบไทยๆ ที่สนุกสนาน คนตางจังหวัดที่เขามาทำงานในกรุงเทพฯ
จะไลกลับไปเยี่ยม บานหลายวันก็ในหววงนี้ ในขณะที่คนกรุงเทพฯ เองก็ตระหนัก
แผนการทองเที่ยวกับครอบครัว เชนเดียวกัน

การรดน้ำถือเป็นสิริมงคล เป็นการอวยพรปีใหมให้กัน และกัน
สำหรับหนุมสาวน้ำที่รดน้ำใชน้ำหอมเจือดวยนา ธูรมดา สวนการรดน้ำผูใหญ่ที่นับถือ
ควรนายาขอระรดที่ ฝูอทาน ชานผไุ่ใหสิ่งไพพร ถาเป็นพระจะนำผาสงเปลาง ไหผลัดเปลี่ยน
หากเป็นพรรวาสจะหาผาหรือผารามาไปให

การดำหัว คือ การรดน้ำผูเป็นผ้าเมืองทางภาคเหนือ การดำหัวเรียกเฉพาะ
การรดน้ำผูใหญ่ที่ราดาวุหนับถือ ผูผอาผู คือการขอผมาไหผู้ที่ โดยวงเกินไปปูผูเวหรือขอพร
ปีใหมจากผูใหญ่ ของที่ใชในการดำสูวมาก มีผาขนหนู มะพราวู กลวย และน้ำผมปอง ดำพระจะเริ่มต้นว่า
วันนี้เป็นวันดีปีใหมแลวกัมาถึง ขอให้สุข สบาย ในขณะรับพรผูใหพระจะรดน้ำรูผเบียกโรก หลังจากรับพร
ผูไปดำหัว ขุระสละอวูรพรตอบแทนสวมการปลอยนก ปลอยปลา ถือเป็นการลางบาปและสะเสาะ-
เคราะหรายใหพมลดสิ้นไป มีแตความสุขความเจริญ

ความสำคัญของวันสงกรานต์
1. บอกให้เรารู้วันเดือนปีใหม อันเป็นเครื่องเตือนใจบอก ให้รู้ถึงอายุขัยของเราล่วงมาแล้วเท่าไร

2. เตือนให้ชำระล้างตัวและจิตใจให้สะอาด ทำการงานให้เสร็จลง ไปใหเขาบปีหนึ่งแล้ว
ผู้เตรียมตัวทำตอไป,ไดเอกวูสนกใชปรับปรุงการงาน โดแสดงความเคารพบูชาตอพระพุทธศาสนา
โดแสดงความเคารพผู้หลัก-ผูใหญเพื่อสนองอุปการคุณของทาน

3. เป็นการรักษามรดกทางวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามไว้คู่ชาติ